

Arad, anul XXXV

Nr. 10 074

4 pagini 30 bani

Simbătă

14 octombrie 1978

# POCĂRA ROSIE

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSLIULUI POPULAR JUDEȚEAN

## Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu pe platforma industrială Militari din Capitală

In cursul dimineții de vineri, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a examinat, într-un cuprindător dialog de lucru, cu proiectanți, constructori, cercetători, cadre de conducere din ministerul economic, cele mai noi soluții propuse de specialiști în direcția ridicării la tot mai înaltă a eficienței întregii activități de investiții prin extinderea elementelor prefabricate, reducerea consumurilor de materiale, îndeosebi de metal, a costului lucrărilor și ridicarea gradului lor de funcționalitate și confort.

Acest dialog a avut loc în cadrul unei reprezentative expoziții organizate la Întreprinderea de prefabricate din beton armat de pe platforma Industrială Militară din Capitală, unde sînt prezentate realizărî în acest domeniu ale instituțiilor de cercetare, proiecte, inginerie tehnologică, ale unor unități de profil din toate domeniile economiei.

La această vizită au participat tovarășii Manea Mănoescu, Gheorghe Cloară, Lina Clobanu, Ion Popa, Gheorghe Oprea, Ion Păian, Virgil Trofin, Iosif Uglar, Ilie Verdet, Ion Ursu, Richard Winter, Angelo Miculescu, viceprim-ministrul, alti membri ai guvernului.

Numerosi oameni ai muncii de pe platforma Industrială a Militarilor au făcut tovarășului Nicolae Ceaușescu o primire călduroasă, din exprezele sentimentelor de adincă dragoste și protecție pe care întregul nostru popor le nutrește față de secretarul general al partidului, pentru urja sa constantă față de progresul înaintător al economiei naționale.

Pentru bunăstarea și fericirea nașunii noastre socialistice.

Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu a prilejuit o abordare largă, împreună cu specialiștii, cu cadre de conducere din minister, a unei vaste probleme, legate de introducerea mai rapidă în activitatea de construcții a unor tehnologii și materiale noi, de o eficiență ridicată, sprijinirea gradului de industrializare a lucrărilor prin folosirea prefabricatelor și extinderea mecanizării, creșterea productivității muncii. În timpul dialogului a fost evidențiată existența unor însemnate rezerve de reducere a cheltuielilor materiale. În construcții, precum și necesitatea valorificării superioare a materialelor și materiilor prime. Expoziția prezintă materiale de construcții rezistență și ușoare, soluții tehnologice cu un grad sporit de eficiență economică. Sînt înfățișate sub formă fizică, în machete sau în grafice, rezultatele cercetărilor vizînd reducerea consumurilor, ușurarea construcțiilor și diversificarea elementelor și materialelor de construcții, înlocuirea, acolo unde este posibil, a metalului și a cimentului cu alte materiale în edificarea obiectivelor pentru industrie și agricultură.

tă. Au fost prezentate soluții mai economice, cu un grad înalt de industrializare, pentru construirea halelor industriale și agrozootehnice, a locuințelor și obiectivelor social-culturale.

Într-realizările obținute în acest larg cerc de preocupări se află o serie de tipuri noi de grinză, pereți portanți și planșee de hală executate la grosimi mai mici. În condițiile sportivilor rezistenței acestora, pereți executăți din materiale ușoare, noi tipuri de materiale de construcții. Au reînținut, de asemenea, atenția noile soluții și elemente prefabricate pentru acoperirea halelor elaborate pe baza indicațiilor secretarului general al partidului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat rezultatele obținute de specialiștii și a cerut factorilor de răspundere să elaboreze un program care să alibă în vedere cele mai eficiente soluții și materiale care să fie generalizate în economie.

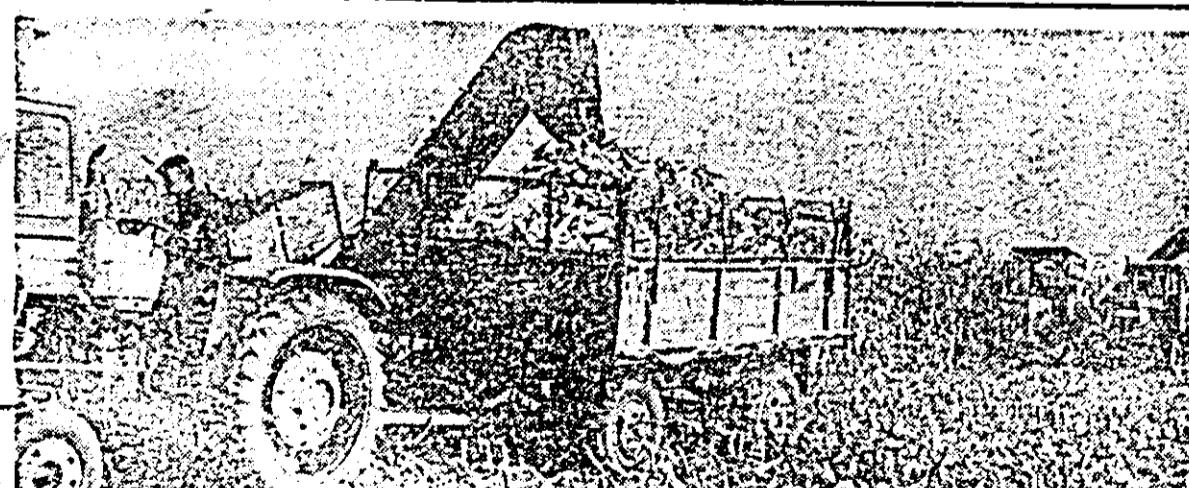
Cel prezență s-au angajat să-și consacre întreaga lor capacitate înfăptuirii în cele mai bune condiții a recomandărilor secretarului general al partidului, îndeplinirii sarcinilor ce le revin în ceea ce cincinalul al revoluției tehnico-sistemifice.

## Președintele federal al Republicii Austria, dr. Rudolf Kirchschlager, va face o vizită de stat în țara noastră

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, dr. Rudolf Kirchschlager, președintele fede-

ral al Republicii Austria, împreună cu doamna Herma Kirchschlager va face o vizită de stat în Republica Socialistă Română, între 8 și 11 noiembrie a.c.

## Timpul este bun. Acum toate forțele satului la recoltat și semănat!



Hărnicii cooperatori din Peregu Mare sunt renumiți cultivatori de porumb, obținând în fiecare an recolte bune. În anul acesta ei au întreținut bine cultura, iar acum, cu sprijinul mecanizatorilor,

### Legumele să fie recoltate și livrate ritmic

Desh în timpul zilei e cold, în cursul nopții temperatura scade, putând afecta culturile legumicole ajunsse la maturitate. De aceea, pentru a le feri de pierderi, legumicultorii au datoria de a aduna cît mai repede produsele ajunse la coacere și a le expedie brâbcnic la locul de destinație. Cum se procedeză în raza de activitate a complexului de legume și fructe Chisineu Crîs, tovarăș director Petru Bodonea?

— Răspunzind întrebărilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta confațuire de lucru de

la C.C. al P.C.R., am întreprins măsuri ferme ca recoltatul și preluatul legumelor să atingă un ritm sporit. În acest fel, numai în prima decadă a lunii actuale au fost strîns 3.200 tone legume, adică dublu față de cît s-a realizat în ultima decadă a lunii septembrie; zilnic fiind livrate 300 tone tomate, ardei, varză, rădăcinoase și alte legume, precum și însemnate cantități de cartofi. Un volum sporit de cartofi s-a recoltat și predat de la cooperativa agricolă Olari, care a valorificat întreaga cantitate de 640

tone, apoi Comilăus, Sintana și alte.

— Ce volum de produse apreciați că mai există în cimp și la care unități?

— Pe baza evaluărilor făcute la fiecare fermă legumică, precum și la producătorii individuali, rezultă că mai sunt de recoltat 2.000 tone legume și 1.500 tone cartofi. Așa de exemplu, de la Sintana vom mai prelua 1.200 tone cartofi, Comilăus — 200 tone,

A. HARŞANI

(Cont. în pag. a II-a)

## FAPTE DIN ÎNTRECEREA SOCIALISTĂ



Comunită Maria Szanda lucrează de peste 30 de ani la secția II al Întreprinderii textile. Ca ajutor de maistru la bobinatul, ea se ocupă cu răspundere de integrarea cel mai grabnică în producție a tinerelor muncitoare.

### Cu planul pe primii trei ani ai cincinalului îndeplinit

Colectiv harnic, recunoscut pentru strădania pe care o desfășoară în îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan care îl revin, oamenii muncii de la Întreprinderea de articole metalice pentru mobilă și biante au consecnat un nou succes în însuflarea socială pe care o desfășoară: Îndeplinirea, cu mai mult de trei luni, în avans, a sarcinilor de plan la producția industrială pe primii trei ani ai actualului cincinal. După cum ne informă tovarășul

Gh. Leurzean, directorul întreprinderii, acest succes — care se va materializa într-o producție suplimentară de peste 90 milioane lei — este rezultatul aplicării în practică a programului de măsuri privind modernizarea și dezvoltarea fabricașiei, a preocupărilor consecutive de utilizare superioară a potențialului întreprinderii, întrugul spor de producție obținut fiind realizat pe seama creșterii mai accentuate a productivității muncii.

### Peste prevederi

— Colecțivul de muncă de la C.L.P. Chișineu Crîs obține rezultate bune în îndeplinirea sarcinilor de producție. Astfel, planul pe 10 luni la producția globală a fost realizat și depășit cu aproape 3.5 milioane lei, la producția marșă cu peste 3 milioane lei, iar la producția netă în cursul a patru luni se înregistrează o depășire de 600.000 lei. De asemenea, s-a depășit, pe aceeași perioadă, cu peste 3 milioane lei planul de desfașurare cu amânuntul.

### Cu întreaga răspundere

Prinul popas l-am făcut la ferma nr. 3 a I.A.S. Flinținele, unde un grup de elevi depășună norma, deținând zilnic peste 13.000 kg. Din evidență înținută la zi de șefii claselor 9 F și 9 B am spicuit numele unor fruntași în activitatea patriotică legală de buna desfășurare a campaniei de toamnă: Gheorghe și Ioan Chindris, Valentin Bürger, Nicolae Jurca, Vasile Nan, Ioan Boia, Walter Linde, Ovidiu Gavra, Marin Porofan...

Mergind pe firul invers al procesului tehnologic, am ajuns la parcela unde se recolta porumbul. Vegetația întreținută și deci umiditatea ridicată nu permit o viteză prea mare, combinatele adunând stăriile doar pe două rinduri în loc de patru și înaintând cu viteza întâia.

— Terminăm aceste 33 hectare și ne mutăm apoi în ferma nr. 1, unde avem 100 de hectare și unde putem continua recoltatul — ne spune tovarășul înziner Teodor Luca, directorul întreprinderii. Producția este bună, combinatele lucrează cu atenție, avem asigurată și pe cei care vor lucra în schimbul II atunci, cind peste tot porumbul va avea umiditatea mai scăzută.

L. POPA

## Cluburile muncitorești și interesul de cunoaștere al tinerilor

În municipiu nostru, numeroase întreprinderi au cluburi cunoscute nu numai printre tineri, ci, la fel, printre cei mai vîrstnici, mai ales că sunt așezate în pînă central. Există și clubul tineretului, la fel de central, cunoscut și bine dozat. În serile de sămbătă și duminică e imposibil să nu remarcă destăzeșimile, fie și numai prin faptul că de aici răbat acordurile mai pline de ritm sau năzدomoase ale orchestrelor de muzică. Tinerii dansăză și e foarte bine. Dar în restul săptămînii? Ce fel de activități î se oferă unui tineră dacă, să zicem, are la dispoziție două ore. Într-o după-amiază sau dimineață (atunci cînd lucrează în schimbul II), pe care vrea să le potrăuă la club? Tinérul de la întreprindere de vagabond găsește, în prima parte a zilei, în mod sigur, clubul închis. Într-un orar nu-n spune cînd ar putea veni și pentru ce. E adevarat, găsește alături intrarea bibliotecii, poate înprințată și o carte pentru acasă, îl îndreptă sală de lectură nu există. Mai nou, găsește și niște jocuri mecanice ale Oficiului Judecătan de turism. El, nu-i chiar oșa mare problemă, vezi zice. Apoi o de la clubul de la I.V.A. se găsește cel al tineretului. Dar nici aici, în prima jumătate a zilei, nu-i ușor de întîrat. Sî, eventual, tot niște jocuri mecanice Așa că, dacă înărul nostru nu-i place jocurile mecanice, nu-i rămîne altceva de făcut decât... să plece unde crede de cuvîntul! Dar dacă înărul respectiv vrea să-si satisfacă curiozitatea despre o anumie problemă ce-l stămîntă! Ar vrea, să presupunem, să alle că mai multe despre confruntările de idei aspira structurile universului, sau despre dezbatările ideologice contemporane, sau despre... etc., etc., sănătatea probleme ce-i interesează pe tineri (și nu numai pe ei). Nu sună convins că există un asemenea interes? Participe și singură dată la o expoziție sau dez-

baterie din cadrul unei organizații U.T.C. din oricare întreprindere și vezi vîdeea cîte întrebări se pun referitor la astfel de teme. Atunci de ce nu se pot organiza, spre folosul instruirii acestor tineri, sistematic, astfel de activități la cluburi?

N-am vrea să se înțeleagă din cele spuse aici că la aceste cluburi nu există preocupări interesante, inițiative bune. De exemplu, de curind, pe lîngă clubul de la I.V.A. s-a înființat un cerc de înțelegere în artă cinematografică. În fază de pregătire se află un cerc foto, există apoi o serie de formații culturale-artistice.iar de vreo două săptămîni se organizează, duminica, programe culturale-artistice la căminele de neafiliști. La clubul tineretului, pe lîngă cercurile de înțelegere în electronică, de speologie, învățare a culturii, artă plastică sau teatru, se înțeagă organizarea. În aceste zile, la celor de foto, cineclub și atenție — unul de dezbatere cu caracter științific. Adică, tocmai pentru ce pledam aici. Atunci ce mal vîrei? — aș putea întreba. El, vedeați dumneavoastră, ne-eazul și că tocmai la acest cerc — mărturisește directorul clubului, Tiberiu Balu — că nu se întântă tineri interesati! Ne întrebăm și noi, oare unde sunt tinerii care pun doritorii de cunoaștere, tot felul de întrebări atunci cînd se fac expuneri în organizația U.T.C.? Sau te poți meniști, că acești tineri nici nu știu de înțelegere de la clubul tineretului? (Pe parcurs o să affâm și acest lucru)

Ar fi interesant de aflat și modalitățile prin care tinerii pot să cunoască planurile de activități ale cluburilor. Eventual, dacă știecare, pe rînd, să duce la directorul clubului și-l ar întreba ce serie în aceste planuri. El îl îndreptă să nu știe, iar planurile clubului de la I.V.A. — ne spune tovarăsa directoră Silvia Drăgan — se affâm tocmai la comitetul sin-

dacatului din întreprindere („Dacă avești un drum pe acolo...“). Atunci cînd totuși se încearcă și un alt gen de acțiune decît dansul, după vreco Jumătate de oră de „mîșcare“ (într-adevăr mintea este mai receptivă), tinerii sunt lăuași... prin surprindere (Adică, vă rugăm... puine liniste, cîteva minute, tovarășul... sau tovarășul... o să vorbească despre... aplauze, fluturături... sănceapă dansul).

Într-o asemenea manieră nu-i de mirare că nu se poate face o dezbatere științifică sau ideologică. N-am vrea să fiu sceptic, dar aşa nici nu cred că se va putea face vreodată. Prea sunt amestecate lucrările. Pentru reușita unor astfel de activități — de satisfacere a interesului de cunoaștere al tinerilor — e nevoie de o schimbare radicală în însuși modului de concepere a lor. Sî, astă, în primul rînd, în concepția conducerilor cluburilor muncitorești.

I. BIRIS

## De la Ministerul Educației și Învățămîntului

Ministerul Educației și Învățămîntului aduce la cunoaștere următoarele:

1. Examenul pentru delinși-vare în Învățămînt și educațoarelor din grădinișele de la sate, sesiunea anului școlar 1977/1978, va avea loc între 26 și 30 decembrie 1978.

2. Examenul de „Probleme de construcție socialiste“ (pentru învățători, educatoare și profesori care predau discipline de cultură generală) și de „Economie concretă“ (pentru profesori de cultură tehnică și maștri-instructori), în vederea obișnirii gradulul I de către cel înscriși pentru perioada 1978—1980, se va desfășura între 6 și 7 ianuarie 1979.

## Sport

### TENIS DE MASĂ

#### Noi succese ale arădeniș

Recent s-a disputat, în satul sporturilor din Iași, competiția de tenis de masă în cadrul Cupei de toamnă. La probele individuale au participat 64 de băieți și 48 de fete, între care și sportivele de la C.S. Arad. Din formația arădenelor au lipsit Liana Mihut și Eva Ferencz, care ne-au reprezentat cîteva lăuri la Campionatul Balkanic din orașul iugoslav Niš.

Jucătoarele din Arad, anume: de la Emil Prokopecz, au dat dovadă la își de o bună formă sportivă, obținînd următoarele succese. La simplu fete, Magdalena Leszay a învins categoric în finală pe tinăra Filimon (Progresul București) urcând prima pe podium. Locul doi a fost ocupat de Gabriela Kătăr, iar locul trei de Crinela Savu, toate trei sportivele făcînd parte din C.S. Arad. La dublu mixt, Magdalena Leszay, formînd pereche cu Zsolt Böhm (C.S.M. Cluj-Napoca), a obținut primul loc. Pe locul trei s-a situat pororcea Livia Cărceru (C.S. Arad) — Adrian Stanescu (Progresul București). La dublu fete pe primul loc s-au situat: Viorica Ivan — Camelia Filimon (Progresul București), iar la simplu băieți pe primul loc: Marin Firărescu (Universitatea Craiova), care în finală a dispus de multiplul campion național Ștefan Dobosi (C.S.M. Cluj-Napoca).

#### Programul manifestărilor

**Fotbal:** Divizia A: U.T.A. — F.C. Argeș, azi, ora 19, pe stadionul U.T.A.

**Divizia C:** Strungul — C.R.S. Constructorul, duminică, ora 9.30, pe terenul Strungul; Rapid Slatina — Turda, duminică, ora 11, teren Rapid.

**Campionatul judecătan** — Sărata — Voiajă Macea; Progresul Paclă — C.P.L. Arad; Indragiata — Dacia Bellu; Gloria Iași — A.S. Mureș; Solmii Pincota — Chimia Frontiera — Agronomia; Stăruința — Înălțărești; Lipova — Unirea Turnu; Libertatea — C.F.P. Gurahonț; Voiajă Mallat — Flacăra Moneasa; F.Z. — Unirea Slatina; Strungul Criș — Fulgerul; Unirea Sofronea — Gloria Arad; Crișana — Mureșul Zădăreni; Unirea Zăbrani — Unirea Aluniș; Motorul — Solmii Lipova.

**Lupte libere:** Divizia A, etapa III: simbătă, orele 10 și 16 și duminică, ora 9, la sala polivalentă, cu participarea echipelor C.S.M. Cluj-Napoca, Lemnaru Odorhei, C.S.M. Tîrgu Mureș, Comerçul Tg. Mureș, C.S. Satu Mare, Rapid Arad.

**Baschet:** Divizia B: C.S.S. Arad — Comerçul Tg. Mureș, duminică, ora 12.30, sala polivalentă.

## Un util schimb de experiență

Ce poți face femeile care lucrează în comerț pentru că nu, consumatorii, să împrovizeze și în condiții mai bune, să împrovizeze rapid, modern și civilizat? Iată că întrebare care constituie de la împărtășitul său în experiență. Totuși, dacă încearcă să-și dezbată și concurențile ce se pot desprinde de la o recentă întîlnire cu caracter de schimb de experiență, organizată de Comitetul municipal al femeilor. Au participat membre ale comisiilor de femei din unitățile comerciale, înrăuțătoare înțelește din comerț, activiste pe rînd obștesc. S-a vorbit cu această ocazie și despre succesele comerșului arădean, unde lucrează peste 3.000 de femei, reprezentând 60% la sudul din întregul personal, dar și despre nevoiește imboldășirii activității în acest sector ce joacă un rol atât de însemnat în viața omului, despre felul cum să se traducre în viață sarcinile trăsite de Conferința pe sfîrșit a judecătorilor

L. POPA

## Legumele

(Urmărește din pag. II)

apoi 500 tone tomate de la fermele legumele și producătorii individuali de la Sîciula, Pilu, 300 tone ardei de la cooperativa agricolă din Grăniceri, Vinători, Olari, Comăliaș, 500 tone rădăcinoase de la Pădureni, Sîntana și altele varză și la Zerind, Zărand, Pilu și altele. În acestă unitate se urmărește respectarea strictă a graficelor de preluare și transportul operativ al producătorilor din cîmp la depozite. Colectivul de muned și complexul se îngrijesc ca paralel cu bona aprovizionare a populației cu legume proaspate să asigure și stocul necesar pentru larnă prin înșiloare. Astfel, pînă acum au fost puse la păstrat 350 tone cartofi și se continuă înșiloarea în cîte 300 tone, 210 tone ceapă, cu 40 tone peste prevederi, 32 tone mere etc.

## LOTO

Tragerea din 13 octombrie:  
I. 58 77 72 54 61 70 8 46 40  
II. 53 41 62 65 56 50 3 33 25

## Cinematografe

## Publicitate

VIND sufragerie sculptată nouă, informații telefon 3.66.68. (6321)

VIND apartament, C. A. Vlaicu, bloc A-7, scara C, apart. 28. (6331)

VIND convenabil casă nouă, 2 camere, bucătărie, 2 intrări, cămară, în comuna Vladimirescu, str. Eminescu nr. 58. (6343)

VIND casă ocupabilă, str. Scăinecului nr. 34, Aradul Nou. (6344)

La 20 octombrie 1978, ora 12, se va vinde la licitație, la Judecătoria Iași, casa lui Petru Lucaci din Chier nr. 530, comuna Tîrnova, judecător Arad.

VIND apartament 3 camere, C. A. Vlaicu, bloc X-6, scara B, etaj 1, apart. 7. (6354)

VIND casă, grădină cu vînă în Minis nr. 47, Comășan. (6359)

VIND radiocasetofon „Sanyo“, aparat radio „WEF-206“, picup „Acord 201“, televizor „Opera“, mobilă combinată, autoturism „Fiat 1300“ usor tamponat. Informații, telefon 3.72.39, orele 19.30—21. (6355)

VIND casă ocupabilă, 3 camere, dependință, grădină, str. Hărădeanu nr. 36, Pîmeava. (6362)

SCHIMB apartament bloc, ultracentral, etaj II, cu similar etaj

I, eventual vînd. Telefon 3.76.78. (6243)

CAUT persoană pentru îngrădită, etajul 1, str. Praporgescu nr. 20, telefon 1.43.67. (6363)

CAUT femeie pentru menaj, str. Arinului nr. 13, Aradul Nou. (6364)

DAU IN CHIRIE apartament complet, str. Feleșilor nr. 82, Gal. (6335)

Cu durere anunțăm închiderea din viață a celui care a fost îmormântat el, într-un cimitir.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

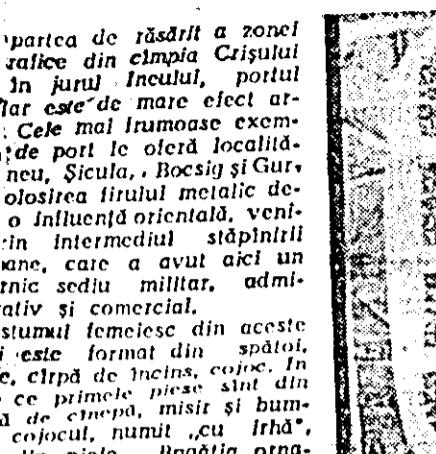
Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în cimitirul nostru.

Ca să nu se înțeleagă că este înmormântat în c

a, 14 octombrie 1978

## tive ornamentale din subzona etnografică a Ineuului



partea de răsărit a zonei râul Cernaș, în jurul Ineuului, portul Ier este de mare efect atât de potrivit localității, Săcule, Boșcig și Gur, oloșirea fierului metalic de o influență orientală, venind din intermediul stăpînlitorilor, care a avut aici un sediu militar, administrativ și comercial.

Costumul temește din aceste zone este format din spătă,

și cîrpă de incins, cojoc. În

ce primele piele sunt din

de cîmpă, misit și bum-

cojocul, numit „cu lîhdă” din piele. Bogăția ornă-

dată a acestui costum, dar

celui bărbătesc, este de

o caracteristică a portului

ular din această subzond et-

născărd arădeană. Ornamente-

rișice, dispuse pe mîneci,

umerișă, pumnădă, pumnără

partea închirioară a poalelor,

sunt denumitele distincție. Unele

sunt nume de vegetale: „brun-

ă”, „pană”, „pană de rug”,

„mușe”, „pîpără”, iar altele au

nume zoomorfe: „broaște”,

„spălău” (de la „sarpe”) sau

„mănușă de pe cojocul scur”, ca-

lăsă să se vadă bogăția cro-

tică a stăpînlitorilor. Motivele

ornamentale din această ară-

de poartă denumite „ca-

cauă”, „potcoava”, „cîrlige”

sunt în mare parte pe umăr și mînele spătătoarelor.

Alte motive decorative for-

măzădă adevarate trize sau și-

l numele „jura cea cu pomu”

„stîrul chilnesc”, „stîrul cu

„pale”, „stîrul cu tiranii”, „ju-

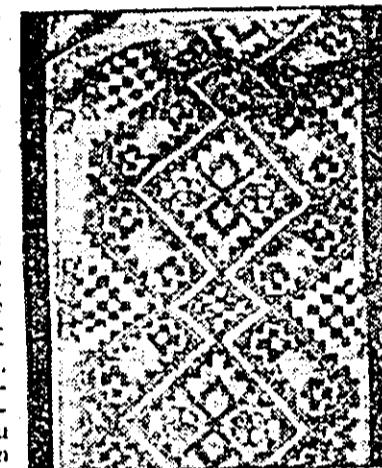
cea minăuă”, „stîrul cel cu

„că” (cu lîhdă), „jura cea cu

șinjor negru, la care se adaugă motivul „coarne de berbec” realizat din postav negru decupați și aplicat pe postav roșu.

Motivele ornamentale prezentate înglobează nu numai sensurile înțelegerii stăpînlitorilor, ci și pe același mod complexe și rosturile istorice și sociale ce au prezidat la nașterea și evoluția lor. Ilustrând o mentalitate a trecutului și lînd semnificativă ale unor înțelegeri ale lumii și vieții caracteristice unor anumite stadii de dezvoltare a societății din localitățile amintite, motivele din artă populară încrezând trebuie să cîștige în contextul decorativ al artei populare naționale. Din acest punct de vedere ele reprezintă o participație din marele tot național, o picătură de culoare și frumos din marea altă de pictură a artei noastre naționale, și ea cultă sau populară.

GEORGE MANEA,  
etnograf



## Noi documente în fondul arhivistic național

indul arhivistic național și-a adăugat în ultimii trei ani, printre ei sau donații, cu peste 100 documente care contribuie la datele mai bune cunoașterea trecutului istoric al județului. Documentele, intrate în posesia Statului se referă la o zonă cuprinsă între secolul VII-lea și pînă azi, împărțindu-se într-o varietate, complexă și adăpostită de posibilități sporite de în-

țetare a domniei lui Matei Basarab, Vasile Lupu, Nicolae

Acordat etc., a evenimentelor semnificative din perioada

înălțări și contemporană: Revolu-

ția de la 1848, uniunea din 1859,

lul pentru independență din primul război mondial, uni-

unea din 1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

prințul în sârbi și în română.

Prințul Iancu și în urmă cu

1918 și altele. Printre a-

zișe valoroase se remarcă

unul din 1636, dat de Matei

Basarab (pergament scris în slă-

ve și semnătura voievodului

șilului, având dîrta inițială și

programa frumoasă ornată), care

împreună cu multe altă

